

Inbrengen t.b.v. rondetafelgesprek ICT Politie d.d. 8 maart 2018

Allereerst willen wij de commissie bedanken dat wij als politievakbonden in de gelegenheid worden gesteld om onze inbreng in deze hoorzitting te leveren. Ook zien wij dat de afgelopen jaren stappen zijn gezet op het ICT domein van de politie. Met grote inspanning van medewerkers is dit tot stand gekomen. Dat verdient waardering. Vandaag ligt echter de nadruk op de afronding van het Aanvalsprogramma Politie (AVP) en hoe de ontwikkeling van de ICT bij de politie vervolg krijgt.

Oorsprong AVP en vorming Nationale Politie:

Om tot een goede beoordeling van de resultaten van het AVP te kunnen komen is het van belang om terug te kijken naar het ontstaan van het AVP. De ICT problemen die zich ten tijde van minister Ter Horst voordeden was de directe aanleiding voor het AVP. Uw Kamer heeft daar destijds extra middelen voor vrijgemaakt om het AVP te kunnen bekostigen. Wekenlange storingen met allerlei politiesystemen dienden in de toekomst absoluut voorkomen te worden. Daarom is het goed en verstandig om te kijken naar de oorspronkelijke doelen van het AVP. De belangrijkste doelen in het AVP waren en zijn wat ons betreft stabiliteit, continuïteit en vernieuwing. Een andere belangrijke doelstelling van het AVP was dat er een nadrukkelijk koppeling van het operationele politiewerk gemaakt diende te worden zodat het bij zou dragen aan een continue ontwikkeling van het politievak zelf (zie ook het rapport van de Algemene Rekenkamer 2010). Daarnaast is van belang om kennis te nemen van het feit dat het AVP gestart is voor de komst van de Nationale Politie. Het AVP is de afgelopen jaren dus "buiten" de staande organisatie van de Nationale Politie uitgevoerd.

Periodieke voortgang

Om toezicht te houden op de uitvoering van het AVP is de Review Board Aanvalsprogramma Informatievoorziening Politie ingesteld. De Review Board heeft de afgelopen jaren behartenswaardige rapportages afgeleverd met inbegrip van de eindrapportage van november 2017. Ook heeft de Algemene Rekenkamer een aantal onderzoeken uitgevoerd naar de uitvoering van het AVP en de situatie rondom de ICT bij de politie. Tot slot zijn er ook diverse externe onderzoeken gedaan waaronder het onderzoek door Gartner in opdracht van de Centrale Ondernemingsraad en de korpsleiding. T.a.v. het laatste onderzoek van Gartner merken wij op dat dit het beeld oproept van een positieve beoordeling. Belangrijk is echter om in beeld te houden dat Gartner in tegenstelling tot de opdracht die is verstrekt vooral een procesmatige toetsing heeft gedaan en geen inhoudelijke. In onze bijdrage aan dat onderzoek hebben wij ook nadrukkelijk gewezen op de noodzaak om tot een brede beoordeling (proces en inhoud) te komen. Dit roept bij ons het beeld op van "operatie geslaagd, patiënt...". Met de gehanteerde werkwijze door Gartner blijft men binnen de conclusies die uit eerdere onderzoeken van Gartner in dit kader zijn gedaan. De uitkomsten en aanbevelingen van de diverse rapportages en onderzoeken die zijn gedaan zien wij als belangrijke bouwstenen voor de politieke beoordeling van het AVP en het vervolgtraject van het post AVP tijdperk.

Rode draden

In het onderstaande hebben wij een aantal rode draden beschreven die wij van groot belang vinden voor het vervolg:

- In diverse documenten wordt aangegeven dat informatie over de voortgang van het AVP en de ontwikkelingen van de ICT bij de politie onvoldoende transparant is verlopen. Ook zou de informatie sneller, consistent en consequenter beschikbaar moeten zijn voor alle relevante partijen.

- De Algemene Rekenkamer en de Review Board hebben aangegeven wat er wel en niet is uitgevoerd (in percentages) van het AVP. Ook is duidelijk geworden dat ca. 30% daarvan toekomst bestendig is. Daarnaast is duidelijk geworden dat er andere activiteiten bekostigd zijn uit het AVP die daar in de basis geen deel van uit maakten. Tot slot is er een restant budget van ca.30 miljoen euro.
- Over de toekomst bestendigheid van de huidige operationele systemen bestaat (forse) twijfel.
- In diverse rapportages zien wij terug dat de Operationele vernieuwing niet voldoende tot stand is gekomen. Ook de betrokkenheid van het "politievak" is onvoldoende geborgd geweest. Grote groepen politiemensen ervaren tot op heden dat de vernieuwing tot nu toe niet c.q. onvoldoende voldoen aan de gecreëerde verwachtingen.
- Een voldoende gestructureerde en navolgbare aanpak voor de vernieuwing ontbreekt tot op heden. Van onze kant is hierover uitgebreid met de korpsleiding gecorrespondeerd. De betreffende correspondentie doen wij u als bijlage bij deze bijdrage toekomen. Wij merken op dat we tot op heden op onze laatste brief nog geen reactie van de korpsleiding hebben ontvangen.
- Voor het vervolgtraject in het post-AVP tijdperk is het beschikbare budget een grote risicofactor. De geformuleerde doelen en resultaten kunnen en zullen met het huidige budget niet gerealiseerd kunnen worden.
- Er is bij diverse partijen zorg over de omvang en het budgetbeslag van de inhuur van externen. Op cruciale posities die te maken hebben met strategisch lange termijnbeleid maar ook t.a.v. cruciale kennisposities, zou de politie daarvan niet afhankelijk moeten zijn.
- Tot op heden is men er onvoldoende in geslaagd om de vernieuwing tot stand te brengen waardoor er nog geen bestendige lijn is om continu te verbeteren vanuit het politievak. In het verlengde daarvan blijft inbreng vanuit het politievak achter.

Uitgangspunten/randvoorwaarden volgende fase

Het AVP bevindt zich in een afrondende fase. Een volgende stap in de verdere verbetering en vernieuwing van de ICT bij de politie is noodzakelijk. Als politiebonden zijn wij van mening dat we daarbij nadrukkelijk lering moeten trekken uit het verleden en die lessen moeten vertalen naar het vervolgtraject. Hierbij dient nadrukkelijk rekening gehouden te worden met de hierboven beschreven "rode draden". In aanvulling daarop zouden de volgende uitgangspunten/randvoorwaarden aan de orde moeten komen:

- Een politieke beoordeling van de uitvoering en realisatie van het AVP is nu aan de orde. De uitkomsten daarvan zouden meegenomen moeten worden in het vervolgtraject ICT-politie.
- De beëindiging van het AVP heeft ook grote gevolgen voor medewerkers. Ook de aanpassingen van de organisatie die voor het vervolgtraject nodig zijn in het ICT domein zal een forse inspanning zijn. Voor deze aanpassingen is extra budget nodig voor de zittende mensen om vorm en inhoud te kunnen geven aan om-, her- en bijscholing.
- Het restant budget van het AVP dient ter beschikking te komen van operationele vernieuwing (ca 30 miljoen euro).
- Het ontbreekt op dit moment aan een toekomst bestendige strategie ICT. Planmatige aanpak van de vernieuwing in het vervolgtraject is wat ons betreft noodzakelijk. Zie hiervoor onze eerdere correspondentie met de korpsleiding (bijlage). Dit zou op een navolgbare, consistente en congruente manier vormgegeven moeten worden.

- Daarnaast is een meer kritische blik met betrekking tot outsourcing van activiteiten en systemen t.b.v. de operatie en de bedrijfsvoering noodzakelijk. Hierbij moet voornamelijk aandacht geschonken worden aan het eigenaarschap van data, beveiliging van de toegang van data voor derden, de privacy factoren daarvan zowel voor medewerkers als de vertrouwelijkheid van politie data.

Toezicht

- Op grond van alle documenten zijn wij van mening dat toezicht op het vervolgtraject cruciaal is. Wij ondersteunen op dat punt hetgeen de Algemene Rekenkamer en de Review Board in hun eindrapportage hierover heeft beschreven. Wij zijn van mening dat extern toezicht hierbij noodzakelijk is. Het zou dan wel kunnen c.q. moeten gaan over een bredere vorm (integraal) van extern toezicht. Naar onze wijze van zien zou dit wel in opdracht van de Minister van J&V moeten plaatsvinden maar niet door het Ministerie van J&V. Het onderwerp toezicht is reeds aan de orde geweest in het Algemeen Overleg van 20 december jl. Onze schriftelijke reactie op de voortgangsbrief van de Minister over het onderwerp "toezicht" treft u als bijlage aan bij deze bijdrage.

Wij zijn van mening dat een goede ICT-voorziening voor de politieorganisatie en politiemensen cruciaal is om hun vak naar behoren uit te voeren. De door ons naar voren gebrachte uitgangspunten/randvoorwaarden zijn wat ons betreft cruciaal bij de verdere vormgeving van het vervolgtraject.

Namens de politievakbonden

Gerrit van de Kamp

Voorzitter politievakbond ACP